

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Flajšarová, Pavlína. *Diaspora in the Fiction of Andrea Levy*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014.

Od absolvování doktorského studia anglické a americké literatury na Univerzitě Palackého roku 2001 si Pavlína Flajšarová získala uznání profesní komunity anglistů, české i mezinárodní. Vydala takřka dvě desítky studií v odborných recenzovaných časopisech, podílela se na několika odborných monografiích, uspořádala řadu odborných publikací, přispěla několika hesly do prestižní encyklopedie věnované americké poesii; absolvovala patnáct badatelských či pedagogických pobytů na evropských a amerických universitách. Především však vydala čtyři monografické studie, první dvě věnované poesii, dílu romantického básníka S.T. Coleridge a proměnám básnictví ve Velké Británii a Severním Irsku po druhé světové válce. V následujících publikacích se zabývala (převážně) prosou současných britských etnických spisovatelek Grace Nicholsové a Andrey Levyové, jejichž práce představují významnou součást anglofoni literatury karibské diaspory. Právě publikaci *Diaspora in the Fiction of Andrea Levy* (Univerzita Palackého, 2014) předložila Pavlína Flajšarová jako habilitační práci.

Text představuje románové dílo britské spisovatelky z pohledu postkoloniálních literárních studií, resp. postkoloniálních studií karibské diasporické literatury ve Velké Británii. Prosám Andrey Levyové se, přinejmenším v době vydání monografie, nedostávalo zasloužené kritické pozornosti; v této souvislosti je třeba zmínit, že monografie Pavlíny Flajšarové představuje v mezinárodním kontextu vůbec první pokus o uchopení románového díla britské prozaičky v jeho celku. Tradiční tematickou analýzu románů obohacují poznatky a teorie kulturálních studií; obzvláště užitečné jsou autorce úvahy nad diasporou z pera zřejmě nejvlivnějšího představitele birminghamské školy kulturálních studií Stuarta Halla, který – stejně jako Andrea Levyová – patřil k britské karibské diaspoře. Český čtenář jistě ocení erudované, přehledné a čтивé autorčino pojednání o konceptu diaspory a diasporických studií, jimiž se Flajšarová zabývá převážně v kontextu poválečných proměn kulturního prostředí bývalého britského impéria. Text Pavlíny Flajšarové ukazuje, že poznatky a teorie diasporických studií mohou být při literární analyse výrazně přínosné, mj. proto, že se tento obor věnuje fenoménům migrace, rasy, třídy, genderu, paměti, kulturní a personální identity v jejich provázanosti.

Kromě historického a společenského usouvztažňování věnuje Pavlína Flajšarová dostatek pozornosti také dlouhodobé marginalisaci britské černošské literatury, k níž docházelo – a do značné míry stále dochází – nejen na knižním trhu, ale i v akademickém prostředí. V této souvislosti nutno zdůraznit, že postavení Levyové, stejně jako ostatních etnických autorek, je dvojnásobně podřízené: útlaku byla vystavena jako členka etnicky odlišné diaspory a rovněž jako žena. Flajšarová poutavě ukazuje, jak se Levyová – z posice příslušnice druhé generace imigrantů – ve svých románech prostřednictvím zkoumání diasporické zkušenosti pokouší o poměrně odvážné přehodnocení britských dějin, sociální dynamiky a kulturní identity.

Knize by jednoznačně prospěla větší redakční péče, která by např. omezila časté opakování totožných faktů či myšlenek. Dále možno uvést, že autorka mohla více pracovat s poznatkami a teoriemi tzv. *trauma studies*, případně myšlenkami odborníků zabývajících se americkou židovskou kulturou a literaturou, kteří se rovněž věnovali hybridnosti identity. Text je ovšem v této podobě koncepčně soudržný a poměrně rozsáhlý.

Práce Pavlíny Flajšarové je erudovaná, informativní a čтивá; text bez pochyb splňuje veškeré požadavky kladené na obdobné odborné práce. **Na základě předložené práce doporučuji v habilitačním řízení pokračovat.**

Ostrava, 30. ledna 2020

doc. Jakub Guziur, Ph.D.

Katedra výtvarné výchovy

Katedra anglického jazyka s didaktikou

Pedagogická fakulta Ostravské univerzity